

Wvggz: wat is de grootse verandering en wat is die waard?

Herma van der Wal, voorzitter RvB Dimence Groep,
lid BKR namens GGZ Nederland

Wat is GGZ Nederland?

- Branchevereniging voor ggz-instellingen.
- Ongeveer 100 ggz-instellingen zijn lid, 95% van alle ggz.
- PAAZ valt hier niet onder.
- Belangenbehartiger richting overheid, politici, verzekeraars en patiëntenorganisaties.
- Doel: doelmatige en innovatieve ggz van kwalitatief hoog niveau.

Een beetje geschiedenis...

Golo Mann

'Wie het
verleden niet
kent, zal
geen greep
krijgen op de
toekomst'

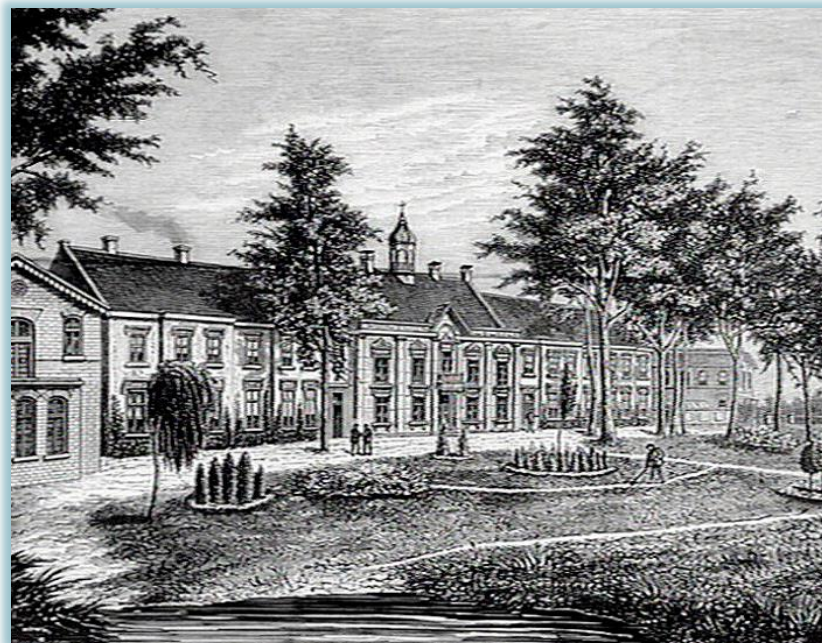

Dolhuisjes in
Utrecht, gesticht
door Willem
Arntz in 1461

17e Eeuw gestichten: alles wat arm is - dat wil zeggen -
'niet werkzaam' wordt ervaren als 'monster zonder waarde'
en uit de samenleving verbannen.

- Keerpunt rond 1800 'bekommernis om de mens in nood'.
- 1818 Koninklijk Besluit, genezing van patiënten is het doel van een krankzinnigengesticht.
- Vanaf 1871 mogen geen krankzinnigen meer in Huizen van Bewaring worden opgesloten.
- 1870 Inrichting te Coudewater.
- 1884 Rijkskrankzinnigengesticht in Medemblik.

@ bossche-encyclopedie

1870 Psychiatrische
inrichting Coudewater

1800

1884 Den Ouden Doosch –
Voormalig
rijkskrankzinnigengesticht
Landswerf Medemblik

Schroeder van der Kolk, arts/psychiater

'krankzinnigheid is een ziekte, die door het aanwenden van een zachte behandeling en doelmatige geneesmiddelen vaak genezen kan worden'.

- Herziening Krankzinnigenwet in 1884.
- Dwingende voorschriften voor maximale aantal patiënten en het minimaal vereiste aantal geneesheren.
- Alleen patiënten opnemen waarvoor een rechtelijke machtiging is afgegeven.
- Mogelijkheid voor gezinsverpleging.

- Door de Armenwet verruimt de opname-indicatie.
- De gemeente betaalt, ook al is de opname vrijwillig.
- Vanaf 1930 meer vrijwillig, minder gedwongen opname.
- Start medicatie en arbeidstherapie.

Na 1945 veel ontwikkeling:

- psychotherapie, medicatie en arbeidstherapie;
- inrichting wordt psychiatrisch ziekenhuis;
- opkomst ambulante zorg en revalidatie.

Willem Arntsz Hoeve
in Den Dolder
begin 19de eeuw

1971 ontwerp voor de Wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz).

Ingevoerd in 1994: rechtsbescherming psychiatrische patiënt staat centraal.

Bopz aanpassingen 21ste eeuw, o.a.

1. 2004 de voorwaardelijke machtiging: begeleiding buiten de instelling mogelijk.
2. 2004 'ernstig gevaar' vervangen door 'gevaar': sneller dwangbehandeling.

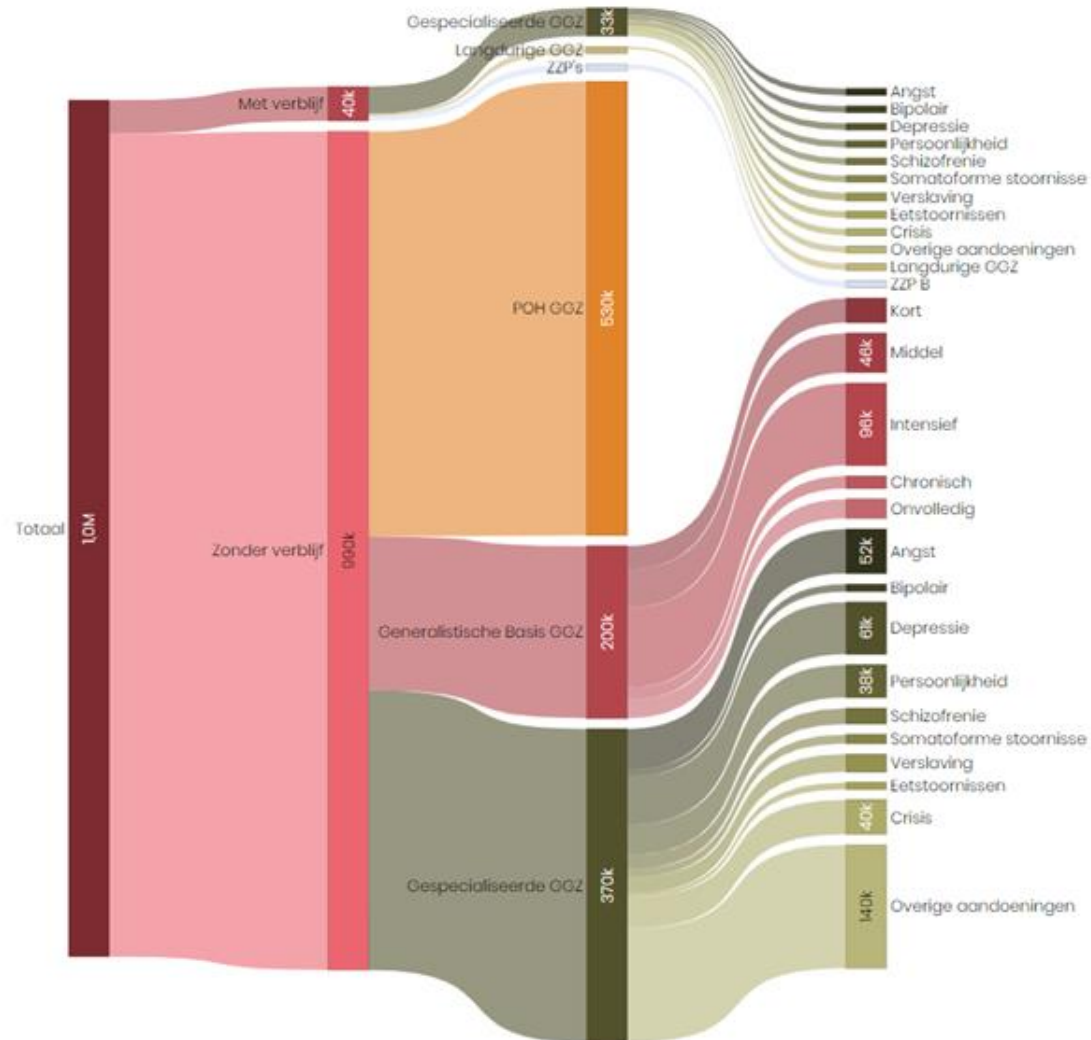
- Bopz nu ook voor inrichtingen voor verstandelijke gehandicapten en ouderenzorg. Opnemingscriteria:
 1. er is een geestesstoornis;
 2. er is gevaar;
 3. er is een causaal verband tussen 1 en 2;
 4. er is geen alternatief voor de opname;
 5. betrokkene niet bereid tot vrijwillige opname.
- Er is een spoedprocedure (IBS) en er is een Rechterlijke Machtiging.
- Voor beiden geneeskundige verklaring nodig, opgesteld door psychiater na onderzoek van patiënt.

Genoeg geschiedenis, nu de cijfers!

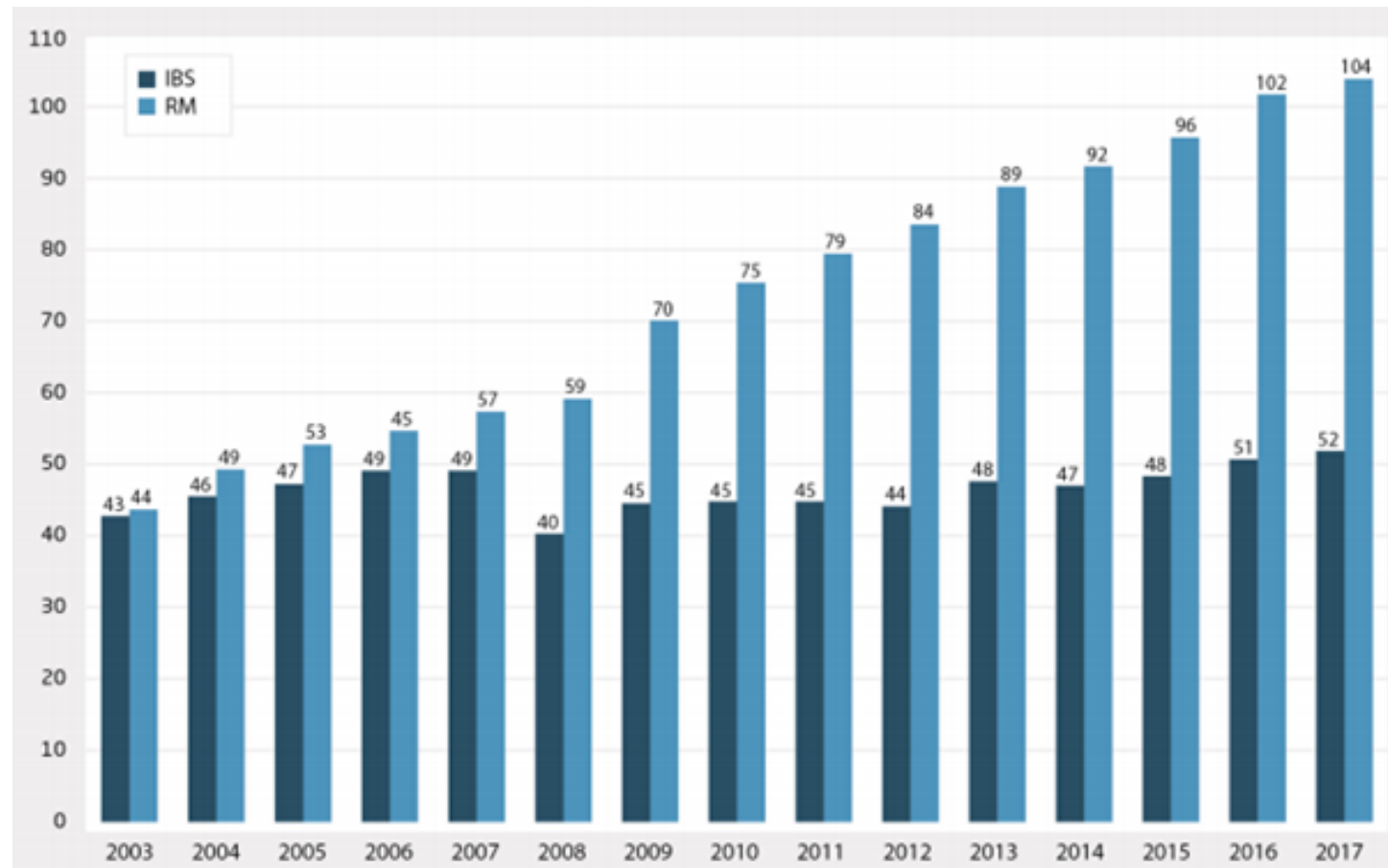
Aantal mensen
in zorg binnen
de ggz binnen
de zvw

Bron: Vektis Zorgprisma
Publiek - 2017

Genoeg geschiedenis, nu de cijfers!

Aantal Bopz-meldingen per 100.000 personen
Cijfers Raad voor de Rechtspraak

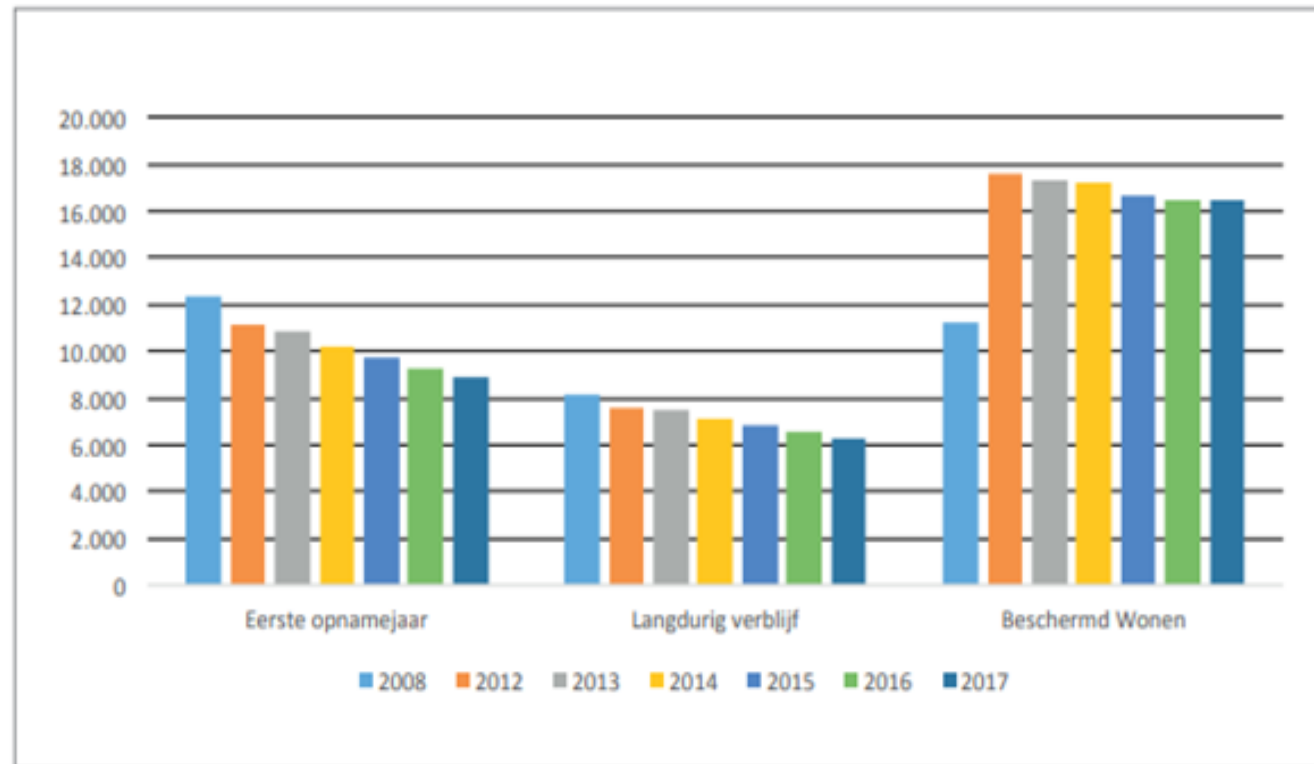

Cijfers - vervolg

Afbouw van bedden in afgelopen jaren

Figuur 1 Capaciteitsontwikkelingen klinische GGZ en beschermd wonen 2008-2017 (aantal plaatsen)*

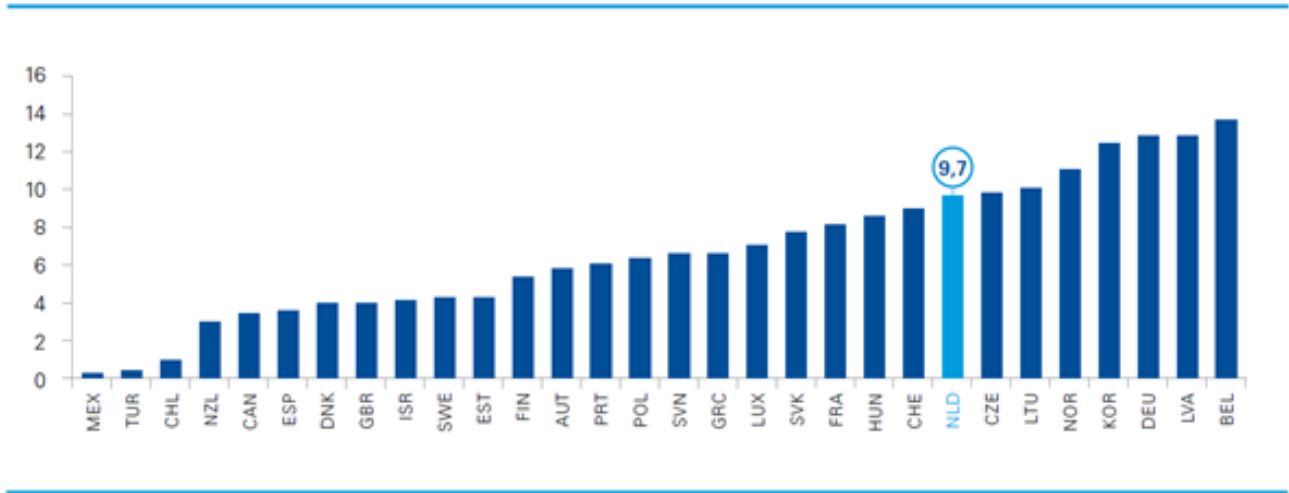

Cijfers - vervolg

Aantal bedden - ook vergeleken met rest Europa

Figuur 10: Relatief hoog aantal bedden: 9,7 bedden in ziekenhuizen en intramurale GGZ instellingen per 10.000 inwoners voor psychiatrie in 2016

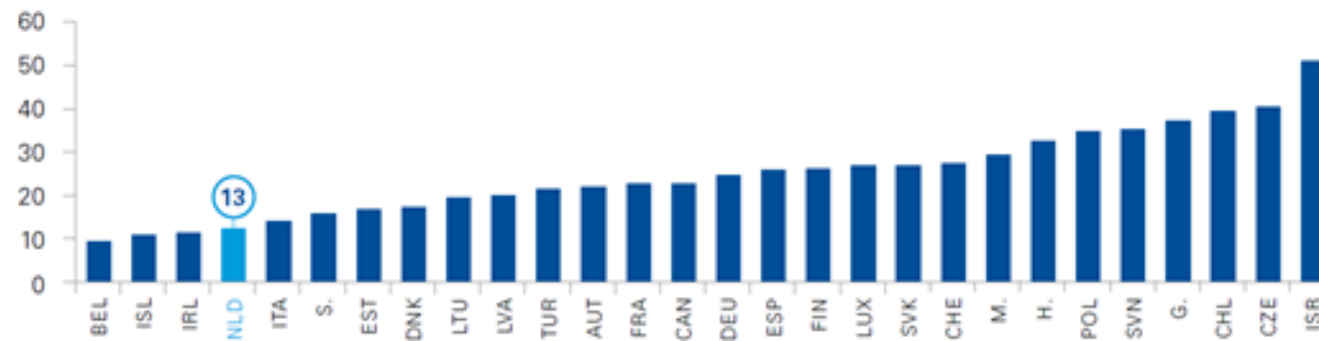

Cijfers - vervolg

Afbouw opnameduur - ook vergeleken met rest Europa

Figuur 11: Relatief korte ligduur (13 dagen voor intramurale zorg in 2016)

KPMG Healthceck 2019

Cijfers - vervolg

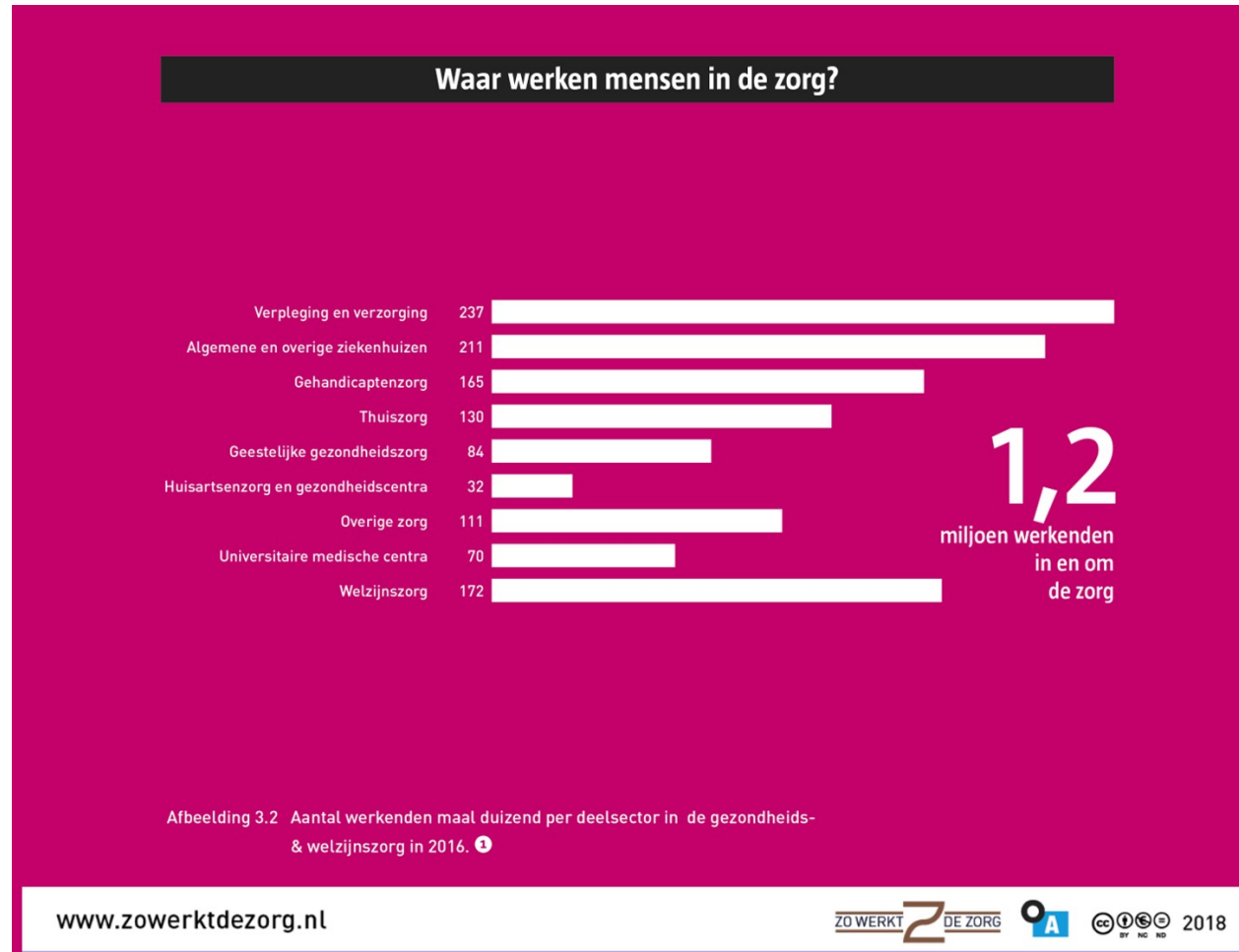
Instellingen met Bopz-erkenning in Nederland

- Rood**
algemene psychiatrische ziekenhuizen
- Blauw**
algemene ziekenhuizen
- Geel**
academische ziekenhuizen
- Paars**
verslavingsklinieken
- Groen**
kinder- en jeugdpsychiatrie
- Oranje**
forensische psychiatrie
- Roze**
overig

Cijfers - vervolg

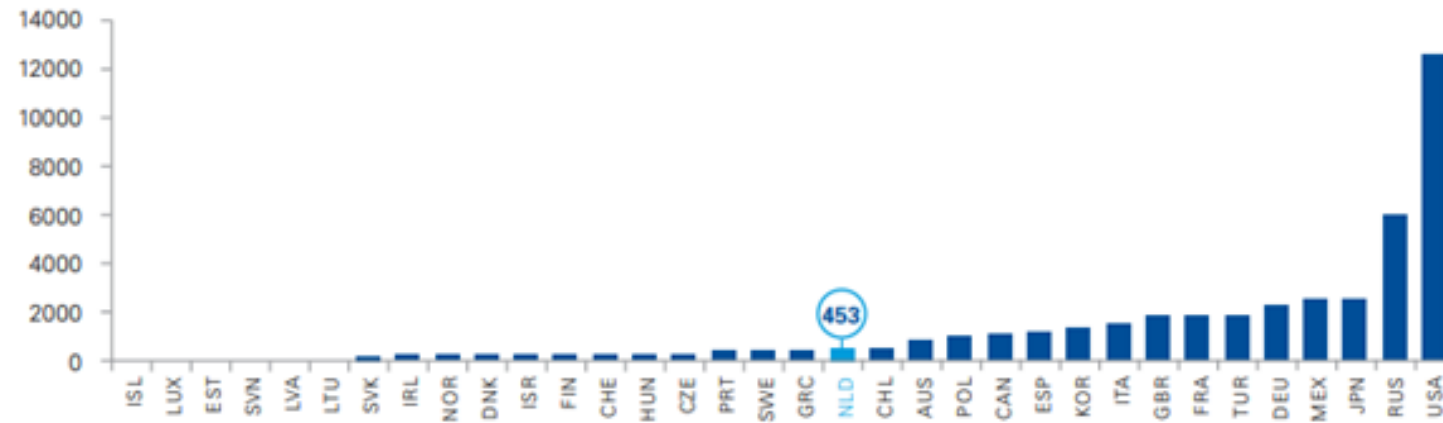
Aantal werknemers in de ggz

Cijfers - vervolg

Hoe doet Nederland het in Europa?

Figuur 13: Disability Adjusted Life Years door geestelijke gezondheidsproblemen in Nederland lager dan in meeste andere landen: 453 jaar in 2015

KPMG Healthcheck 2019

Cijfers - vervolg

Bekostiging ggz

In 2018 bedroegen de zorguitgaven in brede zin ruim 100 miljard euro. 6,6 miljard daarvan ging naar de ggz.

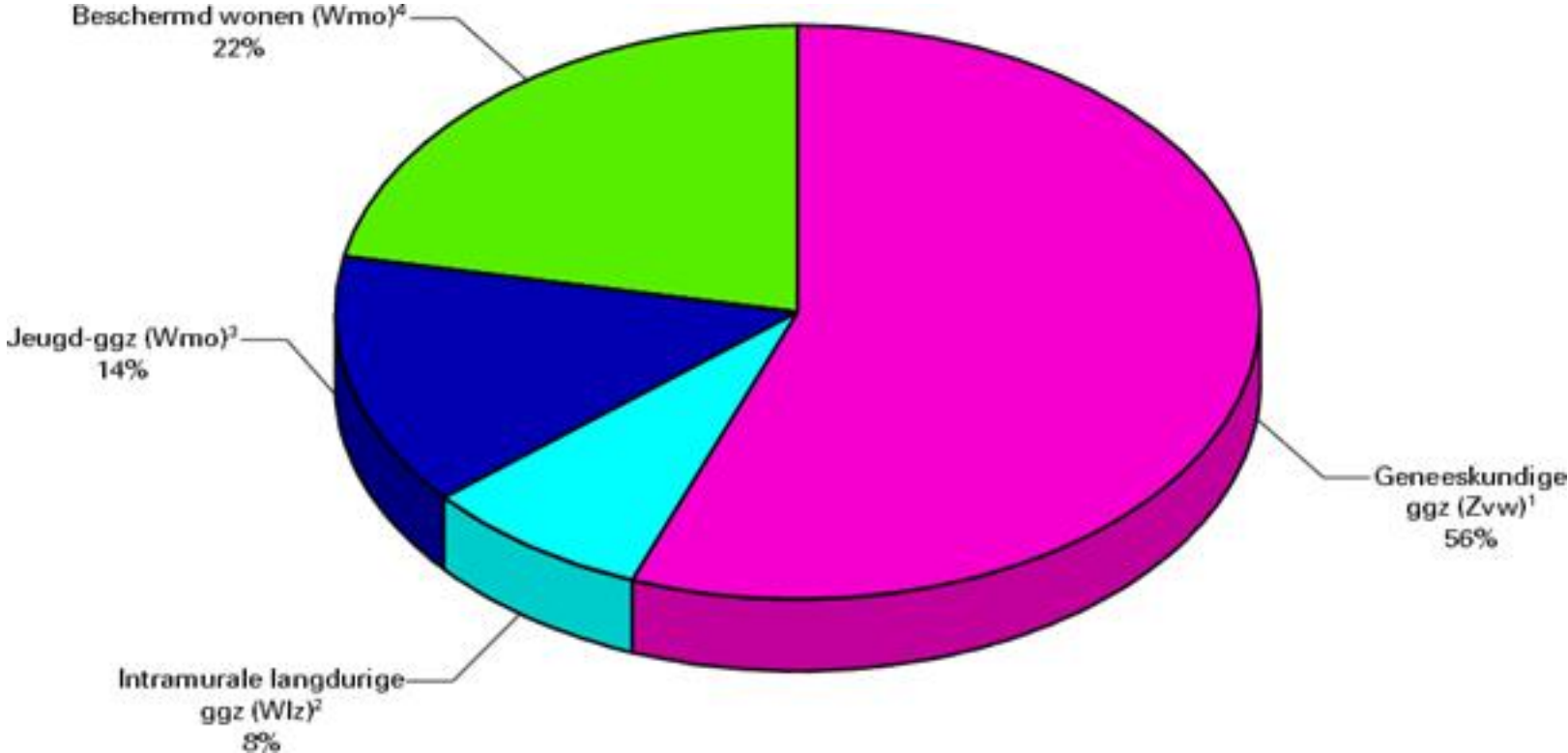

CBS

Cijfers - vervolg

Bekostiging ggz

Rijksbegroting

Wvggz, wat maakt ons blij:

- een verbetering voor de patiënten —> meer inspraak, meer invloed op de ‘verplichte’ zorg.
- minder opnames.
- meer rechten voor naastbetrokkenen.
- op termijn minder dwangbehandelingen
- ondersteuning van onze werkwijze van de moderne psychiatrie.
- meer betrokkenheid van de rechtstaat en de gemeenten: ‘de ggz lost het niet meer alleen op’.

Wvggz, wat is moeilijk:

- Ingewikkelder.
- (veel) meer administratieve lasten i.p.v. terugdringen regeldruk, omdat meer partijen betrokken zijn.
- nieuwe werkwijze leidt altijd tot meer gedoe en wrijving.
- interferentie met de andere wetten (Wet zorg en dwang en Wet forensische zorg) is niet helder genoeg. Vrees voor (tucht)rechtszaken om dit helder te krijgen.

Wvggz, de zorgen:

- het frame: oplossing voor samenlevingsvraagstuk personen met verward gedrag.
- tekort aan professionals en ondersteunend personeel.
- tempo waarin overheid digitale veilige infrastructuur / snelweg voor de zorg realiseert.
- roep uit samenleving om iedereen op te sluiten versus de beweging verdere afbouw bedden.

Conclusie

GGZ Nederland ziet in deze wet meer kansen dan bedreigingen.

Harry S. Truman

'Zij die de
geschiedenis
lezen maar niet
begrijpen, zijn
gedoemd hem te
herhalen'

